

**Dos poetas de Galicia.
Eugenio Novoneyra y Manuel María**

Javier Costa Clavell

Formas de citación recomendadas

1 | Por referencia a esta publicación electrónica*

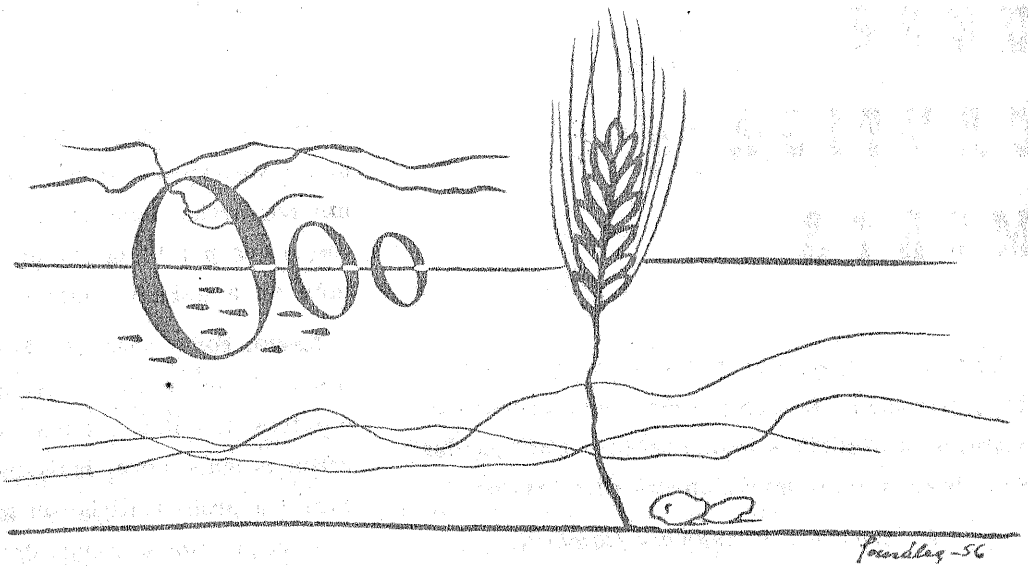
COSTA CLAVELL, JAVIER (2011 [1956]). “Dos poetas de Galicia. Eugenio Novoneyra y Manuel María”. *Alborada. Órgano del Centro Gallego de Barcelona*: 1956, 8-9. Reedición en *poesiagalega.org*. *Arquivo de poéticas contemporáneas na cultura*.

<<http://www.poesiagalega.org/arquivo/ficha/f/755>>.

2 | Por referencia á publicación orixinal

COSTA CLAVELL, JAVIER (1956). “Dos poetas de Galicia. Eugenio Novoneyra y Manuel María”. *Alborada. Órgano del Centro Gallego de Barcelona*: 1956, 8-9.

* Edición dispoñíbel desde o 20 de maio de 2011 a partir dalgunha das tres vías seguintes: 1) arquivo facilitado polo autor/a ou editor/a, 2) documento existente en repositorios institucionais de acceso público, 3) copia dixitalizada polo equipo de *poesiagalega.org* coas autorizacións pertinentes cando así o demanda a lexislación sobre dereitos de autor. En relación coa primeira alternativa, podería haber diferenzas, xurdidas xa durante o proceso de edición orixinal, entre este texto en pdf e o realmente publicado no seu día. O GAAP e o equipo do proxecto agradecen a colaboración de autores e editores.

...“Enviso”... Así, sumergido en el ser —en su ser, tan entrañado con el de la tierra—, va Eugenio Novoneyra haciendo poesía, su poesía. Una poesía extraña, densa, profunda. Auténtica. Personalísima. Colgado de su propia alma, Eugenio se adentra por los vericuetos del misterio ontológico. Busca el milagro dentro de sí, en la tierra, en la vida. Se ojea inquisitivo, ávido:

...“Son pra min mesmo un niño infinito,
do que nada cai fora... donde veñe,
do xeito mais lene,
unha cousa queda, lonxana, perta,
no que todo está e nada se nombra”...

Novoneyra es un poeta preocupado, esencialmente preocupado. Sin asomo de *pose*. Se produce, sí, con naturalidad, pero siempre volcado plenamente hacia lo trascendental. La trascendencia en su poesía se entraña incluso con esa sonoridad misteriosa que, a veces, aflora milagrosamente en su verso...

...“O lobo, os ollos, o lombo do lobo”...

El misterio se va intensificando —casi tornándose físico— a lo largo del verso. La singular fuerza de la *o* reiterada restalla dentro de uno de forma impresionante. El instinto tiembla; dentro, muy dentro, vibra un temor intuído, cósmico.

Toda la poesía de Novoneyra está mecida en el misterio del ser. Retorna siempre instintivamente “al pasado remoto de la raza” y “sus palabras conservan los movimientos de las emociones”. Novoneyra sabe utilizar “la palabra viva que sabe de nosotros”. De ahí que su poesía consiga sobrecogernos.

Emparentado en lo esencial con el poeta de “Os Eidos”, Manuel María, el otro gran poeta gallego actual, produce su obra de una manera en cierto modo más concreta. Acaso sea la de Manuel María una poesía menos impresionante que la de Eugenio, pero contiene, no cabe dudarlo, valores similares. Manuel María es más dulce, más sugestivo; Eugenio, más elemental. Manuel María canta mansamente a Galicia:

...“Sei que quixérades escoitar un aturuxo,
un berro de corvo semlleiro e poderoso,
nado na tristura que ten a Terra Chá
que me deu soedades e nacemento.
Pero soio vos digo: Galicia, gaita, ceio, millo,
centeio, trigo e máis campá”...

Aparentemente nada recuerda en estos versos del feliz autor de “Advento” la telúrica fuerza expresiva de Eugenio Novoneyra. En el fondo alienata, sin embargo, la misma ansia de transfundirse con la tierra en la poesía de estos dos poetas que actualmente son —al menos para mí— las voces más auténticas y ricas de la lírica gallega.

DOS POETAS
DE GALICIA

EUGENIO
NOVONEIRA

Y
MANUEL
MARÍA

JAVIER
COSTA
CLAVELL

2
POEMAS
DE
MANUEL
MARIA

Un día calquera náscenos, de súpeto, unha frol
e quedamos sin bágoas,
preguntamos entón que é unha frol,
queremos saber por qué en nós
naseu aquela frol.

A nosa frol é moi probiña
e nós non sabemos que as nosas palabras
poden matarlle a vida a nosa frol.

¡Milagre! ¡Milagre!

Mais nós aínda non sabemos
o que vamos facer coa nosa frol.

A FROL

Xa ves, meu amor: o meu querer máis fondo
é este andar cos ollos pechos pola vida,
o ir soñando contigo un intre e outro intre,
o decirche tal verba que casi non entendo.

E tí, amiga, estás en min. A tua luz aluma
pra sempre a miña vida. Eu non sei
onde rematas tí pra comenazar a vida. Esta vida
que traio baixo do brazo como un verso.

Eu non sei nada de min. Non poido saber
cal é o tono i a outura que ten a miña voz
nin a fondura terrible que ten a miña i alma.
Sei que cando non estás ti son máis tristeiro.

I así vou andando por min mesmo casi sin sabelo,
tripando moitas veces, sin querer, o máis querido,
ollando onde remato eu pra comenazar a vida,
pensando en tí que ceais son eu mesmo.

Eu douche, amiga, todo o querer que está en min.
douche toda a inmensa soedade que en min vive.
Non me preguntes nada e sigue a miña veira.
Ti sigue. Sigue sempre calada xunto a min.

LETANIA DOS TESOS CUMES,
PRA CLARA OTERO

Hei de ir ó Pía Páxaro i ás cumes do Faro,
deitarme na Campa da Lucenza, nun craro,
co meu cor soio.

Hei de ir á Ragueira, á Devesa de Donis,
i á do Rebolo, á Pinza i ó Chao dos Carrís,
co meu cor soio.

Hei de ir á Lousada i á Pacios do Señor,
á Santalla, á Veiga de Forcas i á Fon Lor,
co meu cor soio.

Hei de ir ó Cebreiro, pasar por Liñares,
sobir ó Oiríbio, á Cervantes i á Ancares,
co meu cor soio.

Hei de ir á Céramo, cruzar ó Faro i entón
debrocar pra baixo, cara Oencia e León,
co meu cor soio.

que as veces non está con ninguén,
nin con vos, amiga.

Caurel, 1953-1956

CANDO DEFINIR É UN LAIO

Morrer é ficar morto!

2
POEMAS
DE
NOVONEIRA